

*a nyírek borítanak rá
arany gyászleplelt
mit virágaikkal a nyarak
kicsipkéznek*

*Lobogó búzakéve-hajú
felhő-főkötős
anyácska Oroszország
ringasd hát szelek bölcsőjében őt
füröszd simogató esőiddel arcát
hálózd be szívét
millió gyökereddel
s hívd elő a jövő
terülj-terülj-asztalkáját
hogy erdő-sűrű szemöldöke
tő-mély szemgödre mögül
lássa
miként lakmároznak körülötte
a fakéreg-bocskoros muzsikok unokái*

III.

OROSZ LÁNY

*Szellők fürödnek mosolyod lombjában
nevetsz ezüst nyír ága
Hullatja hűvös szirmai szívemre
a bánat jégvirága*

IV.

LENIN

*Végtelen erdők állnak
ravatala körül*

*Homlokára fagy
a nyírek gyertyacsonkjáról
csorduló idő*

és világit fehéren

VERESS MIKLÓS

JÁSZNAJA POLJÁNA

*Zuhogva dőlt a nyírfa Tolsztoj erdejében
Hej nyírek bánata törékeny szinezüst
Az úton át favágók ballagtak sötéten
Nyomukba hullogó levélt terelt a hús
Egy meghajolt fatörzsre dőlve néztem halkal
A szél eget terített homlokom fölé
Gyerekként jött az út ám zöldellő haraggal
Apró sövény guggolt a süppedt sir elé*

*Anyányi lett a csönd ölében tócsa ringott
Ingott a szőke fény az erdő homlokán
S kitárultak a szél-trojkájú sztyeppesíkok
A parasztsuhanók cipőtlen lábnyomán
Innen indult az út s ki útnak indult rendre
Innen batyuzta fel azt hogy hazája van
S fölébe bánatot bölintott csendesedve
Panaszja és panasz egy törzsbeforrt harang*

Hej nyírek nyarai riadt-szegény parasztlak
Hintónymok előtt gyűrött kucsmájú fák
Hordátok híven a bocskortalpra ragasztott
Nehézkedvű sarat a vándorló hazát
Tenyeretekbe bújt kastélyok dús kalácsa
Amíg foszlásra sült a csontig égetett
Lámpák tövise szúrta szitok szűrős bogánca
Csüggette halálig koldusrongy kedvetek

És mégis szívetek Moszkva lángja ha lenne
Lett erdőt-bútt harag hogy fegyver kell oda
A puskaporbűdös törvény-örténelembe
Ahol a hős csupán a tettek látszata
S ahogy fröccsent a csönd s tört a tűnődés bokra
Csak néztem szóltanul mögöttem hol a nyom
De nem kérdezte szám rémulten és dadogva
Miért Kutuzov és mért nem Napóleon

Hej nyírek csúcsai faházak Oroszország
Sírok pirossa vagy e súlyos sír körül
Muzsik mezőidet esők esői mosták
Hogy hitre termékeny legyen és egyszerű
Mint ez a táj ahol öröklétünk forogja
Kútág mélymedrű ég faházak lenge füst
Favágók hús avar az elnémult nyomokra
Zuhanó nyírfahaj törékeny színezüst

Itt csönd rezdül miként indák törékeny ága
Ég vitorláival hajóznak kék tavak
Ködök vizén dereng a völgyek hús hinára
S beléfúródnak a háramló halk halak
Minden együtt mozog múlásod titka ellen
Míg testeden kukac-szirmok rózsája nő
S oszlásod mély szagát páratlan szerelemben
Újjátermeli föld és gondos levegő

Itt csontult szemeid kastélya őszbe lánghoz
Nemléted ágain lengő levél a fény
Megkarcsult bordacsont-nyírfáid bánatából
Idők elé töpped a nevenincs sövény
Fakó felhő himbál szakállad szürke szálán
Riadt erdőt roppant kezéd árnyéka és
Homokká omladó koponyád kupoláján
Kicsillagzik az űr e végtelen vetés

ESŐVEL ÁLDÓ

hogya tudhatnád

itt zápor zeng az éjben
híd füttyörész csillogó út szalad
tőcsa dagad szemergő lámpafényben
esengő esők mossák arcomat

hogya tudhatnád

itt fenyvek s nyurga nyírek
táncolnak most csipkés tornyok körül
szép mellükön kisejlik nyíl a kéreg
szoknyájuk széllel fényesen tőrül

hogya tudhatnád

e táj e ritka festmény
miért maradt az őszben ily meleg

hogy illatával dombok s kanyargó ösvény
színével telnek erdők és egek

hogy' tudhatnád

miért hoztam szerelmed
nyírek közé magammal távoli
ikonok és nehéz aranykeresztek
alatt esőkkel áldani

hogy' tudhatnád

érted zeng itt a zápor
téged dicsér ha fény hull hang szakad
talán majd ezer év távolából
megérted gyönyörű voltodat

hogy' tudhatnád

kezed a fények ága
szelíd szemed folyók mélyébe néz
eső suhog zizzen hajlik a szára
csillog az út és karcsú híd füttyörész

Moszkva, 1964. október

MOSZKVAI MINIA'TŪRÖK

Tegnap: ágyúk a Kreml falán
s éneklőhangú koldusok.
A metróban egy szőke lány
ma Voznyeszenszkijt olvasott.

Mosolygó ősz. Hol még a tél?
Egünk csak ködöktől szürkébb.
Riadtan zümmög egy falevél
mint zuhanó repülőgép.

Felhőkarcolók: hideg
tökéletesség és üveg.
Köztük faházak. Csöpp öből:
lepedő, vizes ing tündököl.

Mint ablakokra jégvirág,
felhő az égre fagy.
Cinkét himbál az ág.
Kedves, de messze vagy.

A Sírnál ez a végtelen
és lassú sor az őrség.
Arcán merengő értelem
s monumentális

egyszerűség.

Végtére álmaim megkötöttem,
szívemet szerelem őrizi.
Magányosan szürkéllnek már fölöttem
Moszkva hatalmas háztetői.

Komor talán, vagy csak hatalmas?
Hozzád beszél: Költő, ne hallgass!
Szívébe úgy nézz, mint tükörbe,
Ember, jövőnket kutató:
Ki tudná ily fájva s meggyötörve
kimondani, hogy CSUDAJÓ?

A hold előtt párák rohannak,
s utoléri a felhőt.
A városból csak füstfalak maradnak,
s mögöttük végtelen nyírfaerdők.